

Kennari:	María A. Tryggvadóttir Netf. maria.a.tryggvadottir@vma.is	Skammst.	MAL
----------	--	----------	-----

Áfangalýsing:

Í áfanganum er fjallað um nánasta umhverfi sjúklinga á heilbrigðisstofnunum og á heimili hans svo sem sjúkrarúmið, sjúkrastofuna og ýmis hjálpartæki. Fjallað er um persónulegar þarfir sjúklinga og leiðir til að mæta þeim. Fjallað er um fylgikvilla rúmlegru, mælingar og mat á lífsmörkum og skráningu þeirra, þar með talið öndunaraðstoð og súrefnisgjöf. Fjallað er um hreinlæti, smitgát, sýnatökur og frágang sýna. Farið er í líkamsvitund og líkamsbeitingu, vinnutækni við ólíkar aðstæður og mismunandi störf. Fjallað er um leiðir til að draga úr líkamlegu og andlegu álagi við vinnu. Nemandinn leysir ýmis verkefni, með og án léttitækja. Að auki er fjallað um skráningu og meðferð persónuupplýsinga í sjúkraskrá, varðveislu gagna, þagnarskyldu um upplýsingar í sjúkraskrá og rafræna sjúkraskrá. Farið í lög um sjúkraskrá, réttindi sjúklinga, hlutverk og skyldur heilbrigðisstarfsfólks í tengslum við sjúkraskrá.

Markmið:

Þekkingarviðmið:

Nemandi skal hafa öðlast þekkingu og skilning á:

- mikilvægi þess að virða persónuleg mörk og persónulegt rými skjólstæðings
- mismunandi legu skjólstæðings í rúmi
- mikilvægi líkamlegs hreinlætis, tannhirðu, næringarinntektar og úrgangslosunar
- mikilvægi hreinlætis, smitgátar og smitgátarvinnubragða
- umgengni við æðaleggi, súrefnisleggi, þvagleggi, þvagpoka og framkvæmd sýnatöku
- mikilvægi lífsmarkamælinga
- persónulegum hjálpartækjum skjólstæðinga og umhirðu þeirra
- meðhöndlun hjúkrunargagna
- líkamsvitund, hreyfingu og mismunandi vinnuaðstöðu
- ýmsum léttitækjum sem draga úr líkamlegu álagi og hættu á álagsmeinum
- hvað sjúkraskrár eru, varðveislu þeirra og á hvaða formi þær eru varðveittar
- hvaða lög gilda um réttindi sjúklinga, sjúkraskrár og heilbrigðisstarfsfólk

Leikniviðmið:

Nemandi skal hafa öðlast leikni í að:

- beita mismunandi aðferðum til þess að hagræða skjólstæðingi
- umgangast nánasta umhverfi skjólstæðings af virðingu
- búa um skjólstæðing í mismunandi aðstöðum
- nota viðeigandi aðferðir við sýnatöku og frágang sýna
- undirbúa, framkvæma og skrá lífsmarkamælingar
- aðstoða skjólstæðing við tannhirðu og persónulegt hreinlæti
- aðstoða skjólstæðing við að matast og skrá næringarinntekt og útskilnað úrgangsefna
- farga hjúkrunargögnum á viðeigandi hátt
- skipuleggja vinnurými sitt með tilliti til góðrar líkamsbeitingar og annarra áhrifapátta í vinnuumhverfi
- aðstoða skjólstæðing við notkun hjálpartækja
- skrá samkvæmt skráningarkerfum sem notuð eru í heilbrigðiskerfinu
- leita í rafrænni sjúkraskrá að upplýsingum

Hæfniviðmið:

Nemandi skal geta hagnýtt þá almennu þekkingu og leikni sem hann hefur aflað sér til að:

- umgangast sjúkrastofuna og umhverfi sjúklings á viðeigandi hátt
- annast daglegan umbúnað sjúkrarúms með og án skjólstæðings við mismunandi aðstæður

**Verkleg hjúkrun, líkamsbeiting
og sjúkraskrár
HJVG1VG06- FJARNÁM
Námsáætlun, vorönn, 2026.**

- undirbúa og veita skjólstæðingi persónulega aðhlynningu
- sýna lífsgildum skjólstæðings virðingu
- sýna umhyggju í samskiptum skjólstæðinga, aðstandenda og samstarfsfólks
- gera sér grein fyrir áhrifum vinnunnar á líkamann og mikilvægi góðrar líkamsbeitingar
- nýta góða vinnutækni og finna leiðir til að efla líkamsbeitingu og vinnutækni
- greina afleiðingar og einkenni rangrar líkamsbeitingar og vinnutækni og finna leiðir til að verjast þeim
- vinna að eigin heilsueflingu og vellíðan með því að nota rétta líkamsbeitingu og vinnutækni
- upplýsa aðra um kosti góðrar líkamsbeitingar og vinnutækni
- kynna lög um sjúklinga, sjúkraskrá og heilbrigðisstarfsfólk á greinagóðan hátt
- nýta rafræna sjúkraskrá
- rökstyðja lög er varða sjúklinga, heilbrigðisstarfsfólk og umhverfi þeirra

Námsgögn: Hjúkrun 1. þrep, Aðalbjörg Stefanía Helgadóttir ritstjóri, gefin út 2016 af lðnú, ásamt námsefni sem sett er á Moodle.

ÁÆTLUN UM YFIRFERÐ OG FYRIRLÖGN NÁMSMATSPÁTTA:

Vikunúmer	Námsefni (verklegt og bóklegt)	Heimavinna/verkefni	Vægi
19.-25. jan.	Handþvottur, smitgát, sýkingarvarnir og hreinlæti. Undirbúningur aðgerðasvæða, farið í sterila hanska og umgengni við sterila hluti.	Verkefni 1 Verklagsreglur-vinnubók	4%
26.jan – 1.feb	Sjúkrarúm, umbúnaður, umhverfi sjúklings. Umbúnaður, lakaskipti frá hlið og höfðalagi, alskipti.	Verklagsreglur-vinnubók	
2. – 8. feb	Skyrtuskipti og persónuleg hirðing, s.s. munhirða/tannburtstun/matast. Fótabað og handsnyrting. Sjúklingur aðstoðaður í föt og teygjusokka. Aðstoð við ADL.	Verkefni 2 Verklagsreglur-vinnubók	4%
9. – 15. feb	Böðun, neðanþvottur og hárpvottur í rúmi.	Verklagsreglur-vinnub.	15%
16. – 22. feb	Lífsmörk, NEWS. Sögukerfið	Verkefni 3	4%
23.2 – 1. mars	Þrýstingssár, áhættur og varnir við því. Mismunandi legur sjúklings, snúningsskema.	Verkefni 4	4%
2.– 8. mars	Umgengni við æðaleggi, súrefnisleggi, þvagleggi, þvagpoka. Framkvæmd á þvag og hægðasýnatöku	Verkefni 5	4%
9. – 15. mars	Sjúkraskrár og varðveisla gagna. Lög og réttindi sjúklinga.	Verkefni 6	4%
16. – 22. mars	Hjálpartæki, líkamsbeiting.	Verkefni 7	4%
23. – 29. mars	Skriflegt próf á kennsluvef	Skriflegt próf	17%
30.3 – 5. apríl	Páskafrí		
6. – 12. apríl	Verklegar æfingar: Umbúnaður, lakaskipti frá hlið og höfðalagi, alskipti. Skyrtuskipti og umbúnaður. Lífsmörk mæld og skráð. Persónuleg hirðing, rúmbað, hárpvottur í rúmi, neðanþvottur, þvag og hægðasýnatökur. Sjúklingur aðstoðaður í föt og teygjusokka. Aðstoð við ADL, umbúnaður og sjúklingi snúið í rúmi, fært inn á snúningsskema, böðun, fótabað. Undirbúningur aðgerðasvæða, farið í sterila hanska og umgengni við sterila hluti.	Tvö verkleg/munnleg próf	40%
13. – 19. apríl			
20. – 26. apríl			
27.4 – 3. maí			

Nr.: GÁT-029
Útgáfa: 2
Dags.: 13.8.2024
Höfundur: Áfangastjóri
Samþykkt: Skólameistari
Síða 3 af 3

**Verkleg hjúkrun, líkamsbeiting
og sjúkraskrár
HJVG1VG06- FJARNÁM
Námsáætlun, vorönn, 2026.**

Námsmat og vægi námsmatspáttar:

Matsform: ☒ Símat ☐ Lokapróf ☐ Lokaverkefni		
Námsmatspættir	Lýsing námsmatspáttar	Vægi
Verklegt próf	Verklegt próf í lotu	40 %
Verkefni	Sjö verkefni á kennsluvef	28 %
Skriflegt próf	Skriflegt próf á kennsluvef.	17 %
Vinnubók- verklagsreglur	Nemandi útbýr verklagsreglur út frá myndböndum um verklega þætti í umönnun.	15%
	Samtals:	100%
<u>Einkunnir fyrir hvern námsmatspátt eru birtar í Innu á því formi sem best hentar.</u>		
Annað: Til að ljúka áfanga þarf nemandi að ná 40% árangri á verklegu prófunum.		

Kennari áskilur sér rétt til breytinga á námsáætlun.